

Kerteminde
Kommune

December 2024

Vinterblomster & tudeugler

Endelig december og endelig jul. I har sikkert rygende travlt, der skal jules på job, og juleafsluttes med sådan cirka alle mulige og umulige relationer i baglandet. Tag en pause og gå ud. Her kommer finurlige ideer og mystisk fakta, som du kan fornøje dig med i december.

Tuder uglen i december, bliver det en streng vinter...

...siger i hvert fald et gammelt varsel. Skal man tro på det, bliver det isvinter, med 4 meter sne og minus 10 grader, ligesom vinteren 1978-79. Der sidder i hvert fald to ugler og hænger ud i den gamle valnød, lige udenfor mit vindue. Og de er så glade for hinanden, at hele verden skal vide det. Natuglen tuder egentligt hele året, men er særligt aktiv i yngletiden fra januar og frem til sommer. Det er ikke kompliceret - enten siger de; "skrid, jeg bestemmer her" -eller også siger de; "Skal det være dig og mig, jeg kender et godt træ?". Det betyder, at hvis I skal have en uglekasse op, så er det nu det skal ske. Natuglen lægger nemlig æg allerede i februar. Skulle I få kassen op, så husk at smide 5 cm træspåner i bunden af kassen. Ellers ruller æggene ud til siden og bliver kolde.

Hurtig julepynt

Klip hjerter og andre figurer ud af bølgepap, og viklet dem ind i ståltråd uden plastik. Viklingen skal gå på kryds og tværs, så hjertets form fremkommer tydeligt. Når hjertet er flot, holdes mesterværket ind i bålet med en grilltang, og pappet brænder væk. Pas på når I tager det ud, ståltråden er brandvarm. Lad det køle af og sæt en flot snor i - ta daaa - nu er der et fint hjerte til opæng. I kan selvfølgelig lave alle slags figurer, og evt skabe mere fylde med avispir.

Netop nu

Bierne er i vinterklynge

I år har de været ekstra længe om det, på grund af varmen, men nu er de der. I bistadet sidder hele familien tæt sammen i bare én kasse, i en tæt klump. Inderst sidder dronningen, og hun passes hele vinteren af den summende fanskare, som også holder en konstant temperatur på ca. 32 grader. Jeg har fodret dem med sukker, så de ikke bliver sultne. For jeg har jo taget en del af deres honning. Vinterbier lever hele vinteren, modsat sommerbier som kun lever 2 måneder. Nu er der kun tilbage, at håbe på, at de klarer det.

Naturvejlederens Nyhedsbrev

Solhverv og jævndøgn

En højtid vi på tværs af religioner kan forenes i, er at vi om få dage når årets korteste dag, og at lyset kommer igen.

Jævndøgn er det tidspunkt hvor dag og nat er lige lange. Her står solen direkte over ækvator, og selv om det hedder "-døgn" så er der faktisk præcise tidspunkter for hvornår det foregår. Forårsjævndøgn falder i 2025 den 20. marts kl. 10:02. Efterårsjævndøgn er i 2025 den 22. september kl. 20:20. Bum! De tidspunkter hvor solens position er længst væk fra jævndøgnene, kaldes solhverv.

Solhverv er dermed de tidspunkter på året hvor solen når sin henholdsvis højeste og laveste højde over horisonten. Vintersolhverv falder i år den 21. december kl. 10:20. Fra dette tidspunkt, ser vi frem mod lysere tider. Det er dælmæ værd at fejre! På denne dag er dagslængden 7 timer, 1 minut og 16 sekunder.

Løvrigt: Ordet "Christmas", som jo er engelsk, stammer fra en henvisning til den kristne messe. Imens ordet "Jul" kommer af det hedenske og oldnordiske "Jól", som var fejringen af, at nu kommer lyset kom tilbage. "Solhverv" kommer af det oldnordiske ord for "at vende".

Vild Mad

Måske skal I bage snobrød, eller fladbrød, inden jul?

Prøv en valnøddepesto med vild merian:

Blancher 150g valnødder i et par minutter, læg ca 20g snobrød fra sidste uge i blød i 25g mælk. Mos kerner, brød-grød, 1 fed hvidløg, 20g parmesan og en håndfuld vild merian i en morter. Tilsæt 1 dl olivenolie lidt efter lidt.

Merian er oreganos milde kusine. Den er sød og let i smagen, hvor oregano er stærkere, og derfor bedre i gryderetter, pizza og saucer. Merian spreder sig lystigt, så har I den ét sted, kommer den hurtigt andre steder - heldigvis er det ikke den mest bøvlede gæst, at have på besøg. I kan jo altid spise jer ud af problemet.

Vild merian er hjemhørende i Danmark, og findes på tør og kalkrig jord.

SKIBHUSGÅRDEN
Natur - og friluftscenter

Vinterblomster er ikke nødvendigvis isblomster. Tusindfryd er en af de blomster I kan finde på græsplænen hele året. Den kan endda stå under sneen og blomstre. Fidusen er den, at hvis blomstringen lykkedes i de milde dele af vinteren, så får planten sendt mere afkom ud i verden. En anden vinterblomst er enårig rapgræs. Det er en af de helt små græsser. Derfor er det også en af dem, som kæmper ekstra hårdt om sommeren, når de store planter fylder det hele.

Småfuglene holder ikke fri, selv om det er december. Især når det bliver koldt, kan det føles som om der er flere småfugle end der plejer. Det er fordi de kan finde på at søge føde i byerne, hvor der er haver og lettere adgang til føde, end der er i skovene.

Spurvenerne er blandt andet glade for at enårig rapgræs blomstrer om vinteren. Det giver lækre frø, som fuglene også hjælper med at sprede.